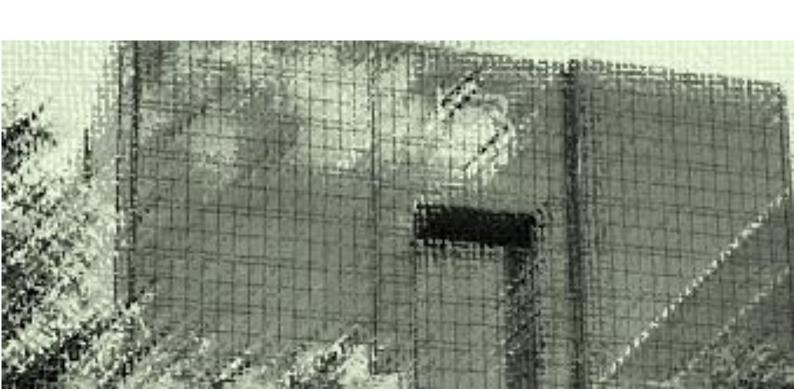

الزامات، ضوابط و فرایند اجرایی فعالیت پرداختیاران و پذیرندگان پشتیبانی شده در نظام پرداخت کشور

> ویرایش ۳/۰ ۹۷/۰۵/۲۷

ماده ۱ مقدمه

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ضمن به رسمیت شناختن فعالیتی نوین در حوزه خدمات پرداخت تحت عنوان «پرداختیار» که به منظور ایجاد دسترسی ساده تر برای اتصال پذیرندگان به شبکه الکترونیک پرداخت کشور به صورت غیر مستقیم ایجاد گردیده است، نسبت به تصویب الزامات حاکم بر این کسب و کار با لحاظ مقدمات ذیل اقدام می نماید:

- الف ارائه خدمات توسط شرکتهای پرداختیار به صورت غیرمستقیم و از طریق انعقاد قرارداد با شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت صورت میپذیرد.
- ب مسئولیت ارزیابی و احراز صلاحیت متقاضی پرداختیاری بر مبنای این مستند بر عهده شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت خواهد بود.
- ج از تاریخ اجرای الزامات اخیر، هرگونه به اشتراکگذاری درگاههای پرداخت الکترونیک خارج از چارچوب پرداختیاری به منزله تخلف بوده و مستوجب مسئولیت برای متخلف و متضامناً موجب مسئولیت ارائه دهنده خدمات پرداخت در ارائه خدمت به اشخاص فاقد مجوز است. شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت موظف است ضمن پایش رفتار پذیرندگان خود، در صورت مواجهه با هرنوع فعالیت خارج از چارچوب این مستند، مطابق با فرایندهای مندرج در مستند «روش اجرائی مدیریت پذیرندگان پرخطر» اقدام نماید.

ماده۲ اهداف

هدف این سند عبارتست از تبیین الزامات و فرایند اجرائی فعالیت شرکتهای پرداختیار و پذیرندگان پشتیبانی شده در حوزه پولی کشور.

ماده ۳ دامنه

این سند بر کلیه فعالیتها و خدمات پرداختیاران از جمله پرداختهای درون برنامهای مبتنی بر زیرساختهای همراه و روابط میان پرداختیار و شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت، پذیرندگان پشتیبانی شده و صلاحیت نظارتی شرکت شاپرک، حاکم است.

ماده۴ _تعاریف و اصطلاحات

- ۱٫۴. شاپرک: شبکه الکترونیکی پرداخت کارت «شاپرک»، شبکهای است که به منظور ساماندهی نظام پرداخت در کشور به خصوص پایانههای فروش الکترونیکی در نظام بانکی ایجاد شده و کلیه تراکنشهای حاصل از «ابزارهای پذیرش» توسط این شبکه نظارت و کنترل میشود و به طور کلی نظارت بر عملکرد فنی و اجرایی و انجام عملیات تسویه را برعهده دارد ٔ.
- ۲٫۴. ارائه دهنده خدمات پرداخت: شخصیت حقوقی است که در جمهوری اسلامی ایران در قالب شرکت سهامی به ثبت رسیده و براساس مجوزی که از «بانک مرکزی» دریافت مینماید و بر طبق مقررات ناظر بر ارائه دهندگان خدمات پرداخت و دستورالعملها و الزامات ابلاغی «شاپرک» فعالیت مینماید.

[ٔ] دستورالعمل اجرائی فعالیت و نظارت بر ارائه دهندگان خدمات پرداخت الکترونیک

- ۳,۴. پرداختیار: شخص حقوقی ثبت شده وفق قوانین موضوعه جمهوری اسلامی ایران است که در چارچوب این سند و براساس قرارداد منعقده با شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت و موافقتنامه منعقده با شرکت شاپرک، فعالیت میکند.
- ۴٫۴. پذیرنده پشتیبانی شده: شخص حقیقی یا حقوقی است که از طریق انعقاد قرارداد با پرداختیاران و با استفاده از درگاههای پرداخت دراختیار این شرکتها، اقدام به فروش کالا یا خدمات خود مینماید.

ماده۵ _ شرایط عمومی متقاضی پرداختیاری

- ۱٫۵. موارد مندرج در این ماده تحت عنوان «شرایط عمومی» شناخته شده، و انعقاد قرارداد پرداختیار مشروط به احراز این شرایط توسط ارائه دهنده خدمات پرداخت است.
- ۲٫۵. استمرار خدمات مستلزم حفظ شرایط عمومی بوده و ضمن تکلیف ارائه دهنده خدمات پرداخت به نظارت و پایش مستمر، قرارداد مابین پرداختیار و ارائه دهنده خدمات پرداخت باید متضمن تعهد پرداختیار به حفظ شرایط عمومی و اعلام فوری هرقسم تغییر وضعیت موثر، به ارائه دهنده خدمات پرداخت باشد.
- ۳٫۵. متقاضی پرداختیاری باید در قالب شرکت تجاری ثبت شده وفق قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران و با موضوع مرتبط و شامل بر خدمات پرداخت باشد.
 - ۴٫۵. اعضای هیات مدیره و مدیرعامل شرکت متقاضی پرداختیاری باید فاقد سوء پیشینه موثر کیفری باشند.
- ۵٫۵. هیچ یک از اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت متقاضی پرداختیاری نباید بدهی معوق به نظام بانکی جمهوری اسلامی ایران داشته یا دارای سابقه موثر چک برگشتی باشند.

ماده6 _ موضوع فعاليت يرداختيار

موضوع فعالیت پرداختیار، ارایه خدمات پرداخت و نظارت بر عملکرد پذیرندگان پشتیبانی شده پس از اتصال آنها به شبکه الکترونیکی پرداخت است.

ماده۷_الزامات پرداختیاری

- ۱٫۷ پرداختیار به هیچ عنوان حق مبادرت به انجام فعالیتهای بانکی و اعتباری را ندارد. مصادیق عملیات بانکی و اعتباری مطابق با مصوبات شورای پول و اعتبار است.
- ۲٫۷. پرداختیار موظف است خدمات پرداخت خود را مطابق با مصوبات شورای عالی فضای مجازی و شرایط، ممنوعیتها و محدودیتهای اعلام شده درخصوص شبکههای اجتماعی و پیامرسانها ارائه دهد.
 - ۳٫۷. صدور هرگونه ابزار پرداخت، انتشار پول الکترونیک و عملیات ارزی در فعالیت پرداختیاری ممنوع است.
- ۴,۷. پذیرش هرگونه ابزار پرداخت صادر شده توسط غیر «بانک» و پردازش و انتقال تراکنشهای آنها توسط پرداختیار ممنوع است.
- ۵٫۷ پرداختیار موظف به رعایت آخرین ویرایش ابلاغی از بخشنامهها و دستورالعملهای صادره توسط بانک مرکزی و همچنین مکلف به اطمینان از انطباق کامل فعالیتهای خود با ضوابط اجرایی و فنی ابلاغی توسط شاپرک است.

- ۶,۷ پرداختیار موظف به اتخاذ تدابیر فنی و نظارت مستمر و مسئولانه جهت اطمینان از رعایت قوانین مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم مطابق با قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران میباشد.
- ۷٫۷. پرداختیار متعهد است کلیه سوابق فعالیت پذیرندگان از قبیل رسید تراکنشها، اسناد هویتی و مدارک اولیه ثبت نام پذیرندگان را مطابق با «آییننامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانکها» نگهداری نماید، به نحوی که قابلیت پایش و تامین دلیل الکترونیک را وفق دستور مرجع ذی صلاح قضایی فراهم آورد.
- ۸٫۷ مدیریت ریسکهای ناشی از عملکرد پرداختیار به عنوان یکی از پذیرندگان شبکه پرداخت الکترونیک و نظارت بر عملکرد آنها با شرکتهای ارایه دهنده خدمات پرداخت طرف قرارداد با آنهاست.
- ۹,۷ پرداختیار مجاز به تجمیع مبالغ ناشی از تراکنشهای پذیرندگان پشتیبانی شده خود در حسابی که در موافقتنامه بین پرداختیار و شاپرک اعلام شده و مورد تایید قرار گرفته است میباشد، و استفاده از هر نوع حساب دیگری برای تجمیع مبالغ تراکنشها ممنوع است.
- ۱۰٫۷ مجموع حجم عملیات یک پرداختیار در یک روز نباید از دوبرابر مجموع حقوق صاحبان سهام آن پرداختیار بیشتر باشد؛ مگر آن که ارایه دهنده خدمات پرداخت از پرداختیار ضمانتنامه و یا وثایق نقد شونده کافی اخذ نماید.
- ۱۱٫۷. با نظر به تعهد ارائه دهنده خدمات پرداخت به نظارت مستمر بر فعالیت پرداختیاری و بازرسی دورهای، پرداختیار مکلف است در چارچوب الزامات و دستورالعملهای ابلاغی توسط بانک مرکزی، نسبت به همکاری لازم و ارائه مستندات به ارائه دهنده خدمات پرداخت، اقدام نماید.
- ۱۲٫۷. پرداختیار موظف به اتخاذ تدابیر و تامین ملزومات فنی لازم جهت نظارت مستمر و هوشمند بر عملکرد پذیرندگان خود خواهد بود. بدیهی است در صورت مواجهه با فعالیتهای مغایر با قوانین موضوعه جمهوری اسلامی ایران و یا نقض ضوابط شبکه پرداخت توسط پذیرنده، پرداختیار مکلف به قطع خدمت و ارائه گزارش به شرکت شاپرک و دادستانی خواهد بود.
- ۱۳٫۷. ارائه خدمات پرداختیاری توسط پذیرنده پشتیبانی شده پرداختیار ممنوع بوده و پرداختیار موظف است نسبت به قطع خدمت ارائه شده به پذیرنده پشتیبانی شده متخلف اقدام کند.
- ۱۴٫۷ نظارت ارائه دهندگان خدمات پرداخت طرف قرارداد پرداختیار، نافی نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت شاپرک نیست. در همین راستا بانک مرکزی و شرکت شاپرک مجاز خواهند بود در هر زمان نسبت به بازرسی و درخواست توضیح یا گزارش از پرداختیار اقدام نماید.
- ۱۵٫۷. کلیه اطلاعات پذیرندگان پشتیبانی شده مانند و نه محدود به اطلاعات هویتی، کسب و کاری و مالی، محرمانه تلقی شده، و ارائه این اطلاعات به هر نهاد و سازمانی به غیر از بانک مرکزی ج.ا.ا. و شرکت شاپرک، تنها با ارائه حکم مراجع قضائی مجاز خواهد بود.

ماده ۱ اختیارات پرداختیار

۱٫۸ روابط پرداختیار و پذیرندگان پشتیبانی شده تابع قرارداد فی مابین بوده و پرداختیار در ازای خدمات ارائه شده توسط خود مجاز به دریافت کارمزد از پذیرنده است.

۴

مندرج در آخرین ترازنامه حسابرسی شده پرداختیار

۲٫۸. پرداختیار جهت توسعه بازار و ارتقاء کسب و کار خود، با رعایت اصول حاکم بر رقابت آزاد و عدم انحصار، مجاز به عملیات بازاریابی و تبلیغ خدمات خود خواهد بود.

ماده ۹ _ فرایند شروع به فعالیت پرداختیار

- ۱٫۹ متقاضی پرداختیاری پس از تکمیل اسناد و ارایه تضامین و وثایق مربوط به موجب قرارداد منعقده با یک یا چند شرکت ارایه دهنده خدمات پرداخت، که طبق الزامات و مقررات بانک مرکزی مجاز به فعالیت هستند، و پس از انجام آزمونهای فنی و امضای موافقتنامه با شرکت شاپرک، مجاز خواهد بود تا از خدمات شبکه پرداخت استفاده کند.
- ۲٫۹. در فرایند انعقاد قرارداد بین شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت و پرداختیار، علاوه بر احراز هویت و اهلیت پرداختیار، پوشش پذیرش مسئولیت و مدیریت ریسک ناشی از فعالیت پرداختیار به عنوان یکی از پذیرندگان شبکه پرداخت الکترونیک کشور و همچنین ساز و کار نظارت بر اَن باید مدنظر قرار گیرد.
- ۳٫۹. شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت مکلف است، فهرست به روز شده پرداختیاران طرف قرارداد خود را به شایرک گزارش نماید.
- ۴٫۹. پرداختیار پس از عقد قرارداد با شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت، باید نسبت به امضای موافقتنامه برای عملیات تسویه و نظارت فنی با شرکت شاپرک اقدام نماید.
- ۵٫۹ شرکت شاپرک پس از امضای موافقتنامه با پرداختیار، از طریق تارگاه خود این فهرست را در اختیار عموم قرار می دهد.
- ۶٫۹ شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت، مکلف است اطلاعات پرداختیار طرف قرارداد خود را مطابق با قرارداد فی مابین، در سامانه جامع پذیرندگان شاپرک وارد کرده و متقاضی را از پاسخ سامانه جامع مطلع سازد. اطلاعاتی که توسط پرداختیار در اختیار شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت و در مرحله بعد در سامانه جامع پذیرندگان شاپرک وارد می شود عبارت است از:
 - اطلاعات هویتی، موقعیتی و ثبتی متقاضی،
 - مشخصات حساب بانکی متقاضی،
 - اطلاعات مربوط به بسترهای ارائه خدمات مشتمل بر تارگاه، برنامه کاربردی و نظایر آن.
- ۷٫۹. به منظور تسویه وجوه پذیرندگان پشتیبانی شده و کارمزدها، پرداختیار می تواند حساب تجمیع مبلغ تراکنش پذیرندگان پشتیبانی شده خود و همچنین حساب تسویه کارمزد خود را در هریک از بانکهای تجاری افتتاح نموده و مراتب را وفق موافقتنامه به اطلاع شرکت شاپرک برساند.

ماده ۱۰ _ فرایند تعریف پذیرنده پشتیبانی شده در شبکه پرداخت کشور

الف: عقد قرارداد میان پرداختیار و متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده:

- ۱۹۱۰. متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده می تواند به هر یک از پرداختیاران مندرج در تارگاه شاپرک مراجعه کرده و پس از تکمیل مدارک مربوط و ارائه اطلاعات لازم، قرارداد خود را منعقد نماید.
- ۲,۱۰ قرارداد میان متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده و پرداختیار باید مطابق با الزامات، ضوابط و مقررات انعقاد قرارداد با پذیرندگان پشتیبانی شده باشد.
 - ۳٫۱۰. پرداختیار مکلف است نسبت به احراز هویت پذیرنده پشیتبانی شده اقدام نماید.

۴٬۱۰ متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده متعهد است در چارچوب قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران فعالیت داشته و مجوزهای لازم برای فعالیت خود را از مراجع ذی صلاح اخذ نموده باشد.

ب: تعریف پذیرندگان پشتیبانی شده در سوئیچ شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت:

- ۵٬۱۰ اطلاعات پذیرندگان پشتیبانی شده باید همانند اطلاعات سایر پذیرندگان عادی شبکه پرداخت کشور حداقل در سوئیچ یکی از شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت تعریف شده، و برای هر پذیرنده پشتیبانی شده کد پذیرندگی و کد ترمینال یکتا تعریف شود.
- ۶٫۱۰ اطلاعات مربوط به پذیرندگان پشتیبانی شده (از قبیل نام، آدرس، شماره تلفن و ...) به عنوان اسرار تجاری پرداختیار محفوظ بوده و ارائه دهنده خدمات پرداخت صرفا در چارچوب قرارداد با پرداختیار مجاز به دسترسی به این اطلاعات خواهد بود. بدیهی است کلیه اطلاعات فوق باید مطابق با فرایند مندرج در بند ج ماده ۱۰ این مستند، به شکل دقیق و صحیح در اختیار شاپرک قرار گیرد.

ج: ثبت اطلاعات متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده در سامانه جامع پذیرندگان شاپرک:

- ۷,۱۰ پرداختیار اطلاعات تجاری و کسب و کاری متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده را به منظور درج در سامانه جامع پذیرندگان، مستقیما به شرکت شاپرک ارائه میدهد.
 - ۸٬۱۰ اطلاعاتی که الزاماً باید توسط پرداختیار دریافت و به شرکت شاپرک ارائه گردد عبارتند از:
 - کد پذیرندگی و کد ترمینال دریافتی از سوئیچ شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت
 - ا اطلاعات هویتی، موقعیتی و یا ثبتی متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده،
- مشخصات حساب بانکی متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده (پذیرنده پشتیبانی شده می تواند بیش از یک شماره حساب برای تسویه معرفی کند)
 - نوع و زمینه فعالیت (کد صنف و کد تکمیلی صنف)،
 - مشخصات مجوزهای کسب و کار درصورت لزوم،
 - اطلاعات مربوط به بسترهای ارائه خدمات مشتمل بر تارگاه، برنامه کاربردی و نظایر آن،
- اطلاعات مربوط به توافقات صورت گرفته میان پرداختیار و متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده وفق قرارداد فیمابین. این اطلاعات شامل زمان تسویه و حداکثر کارمزد توافقی (ثابت یا درصد، بر اساس توافق بین پرداختیار و پذیرنده پشتیبانی شده) می شود.
- ۹,۱۰ پرداختیار باید از یکسان بودن شخص صاحب کسب و کار، شخص متقاضی پذیرندگی پشتیبانی شده و شخص صاحب حساب بانکی تسویه وجوه، اطمینان حاصل نماید.
- ۱۰٬۱۰ در تراکنشهای اینترنتی، ارائه خدمات پرداخت توسط پرداختیار باید صرفا درصورت یکسان بودن منشاء درخواست تراکنش با آدرس اینترنتی ثبت شده در سامانه جامع پذیرندگان انجام شود.

د: بررسی و فعال سازی پذیرنده پشتیبانی شده:

- ۱۱٬۱۰۰. پس از انجام فرایندهای لازم و ثبت درخواست در سامانه جامع پذیرندگان شاپرک، شماره شبا و کد ملی/شناسه ملی پذیرنده پشتیبانی شده مورد بررسی قرار می گیرد. پس از آن، درصورت صحت و انطباق موارد اشاره شده، پذیرنده پشتیبانی شده قادر خواهد بود کار خود را با پرداختیار طرف قرارداد آغاز نماید.
 - ۱۲٬۱۰ پذیرنده پشتیبانی شده می تواند با بیش از یک پرداختیار قرارداد منعقد نماید.

ماده ۱۱ _ فرایند تسویه تراکنشهای پرداختیار در شبکه پرداخت^۳

- ۱,۱۱ وجوه تراکنشهای پذیرندگان پشتیبانی شده، طی فرایند مندرج در این ماده مدیریت شده و توسط شاپرک تسویه می شود.
 - ۲٫۱۱. هر یک از پذیرندگان پشتیبانی شده نزد پرداختیار شماره پذیرنده و پایانه منحصر به فردی خواهد داشت.
- ۳,۱۱. پرداختیار اطلاعات مربوط به تسویه پذیرندگان پشتیبانی شده را مطابق با قالب اعلامی در مستند «الزامات فنی فعالیت پرداختیاران در شبکه پرداخت کشور» به شاپرک اعلام مینماید.
- ۴٫۱۱. مبلغ همه تراکنشها از همه ترمینالهای پذیرندگان پشتیبانی شده، به حساب پرداختیار طی سیکلهای معمول در شاپرک واریز میشود.
- ۵,۱۱ پرداختیار به موجب موافقتنامه حق برداشت از حساب مقصد تراکنشها را از خود سلب کرده و آن را به شرکت شاپرک تفویض می کند.
- ۶٬۱۱ شرکت شاپرک بر اساس فایل دریافتی از پرداختیار مطابق بند ۳٬۱۱، در موعد توافق شده نسبت به تسویه و پرداخت مبالغ در وجه پذیرنده پشتیبانی شده در چارچوب سامانه پایا اقدام مینماید.
- ۷,۱۱ کارمزد پرداختیار در انتهای هر ماه محاسبه شده و توسط شاپرک در حساب معرفی شده توسط پرداختیار واریز خواهد شد.
- ۸,۱۱ مبنای تسویه شاپرک مانده حساب پذیرنده پشتیبانی شده در سامانه حسابداری شرکت شاپرک است. این مانده حساب از تفاوت مجموع مبالغ واریزی به حساب پذیرنده پشتیبانی شده از تراکنشهای ترمینال منتسب به او و مجموع مبالغ برداشتی از حساب شاپرکی پذیرنده پشتیبانی شده در فرایند تسویه، محاسبه می گردد.
- ۹,۱۱ پرداختیار مجاز است در هر بار تسویه با پذیرنده پشتیبانی شده، از هریک از شباهای تعریف شده برای وی استفاده نماید.
 - ۱۰٫۱۱ تسویه شاپرک با پذیرندگان پشتیبانی شده یک نوبت در شبانه روز خواهد بود.
- ۱۱,۱۱ حساب مقصد تراکنشهای پذیرندگان پشتیبانی شده نمی تواند به عنوان حساب تضمینی و یا به عنوان مبنایی جهت دریافت اعتبار و تسهیلات، مورد استفاده قرار گیرد.
- ۱۲٫۱۱. مانده حساب پرداختیار در هر لحظه نباید از مجموع بدهی پرداختیار به پذیرندگان پشتیبانی شده آن و مبالغ کارمزدهای مرتبط با آن کمتر باشد.
- ۱۳٫۱۱. شرکت پرداختیار موظف است، پیش از تغییر حساب مقصد تراکنشهای پذیرندگان پشتیبانی شده خود، آن را به صورت رسمی به شاپرک اعلام نماید.
- ۱۴٫۱۱. پرداختیار موظف به پذیرش مسئولیت و رفع مغایرت تراکنشهای پذیرندگان پشتیبانی شده خود است و درصورت نیاز، مغایرت به صورت سلسله مراتبی ابتدا به شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت مربوطه و سپس توسط آنها به شرکت شایرک اعلام می گردد.

ماده ۱۲ مقررات انضباطي

^۳ تسویه وجوه پذیرندگان پشتیبانی شده که مدل کسب و کار ایشان بر مبنای تسهیم وجوه تراکنش میان پرداختیار و پذیرنده پشتیبانی شده میباشد، کمافیسابق توسط سوئیچ شاپرک و در سیکلهای عادی شاپرک انجام پذیرفته، و از فرایند تعریف شده در این بخش پیروی نمیکند.

پرداختیار موظف به فعالیت در چارچوب قوانین جمهوری اسلامی ایران و رعایت الزامات و دستورالعملهای وضع شده توسط بانک مرکزی بوده، و درصورت تخطی پرداختیار از این قوانین و مقررات مطابق با آییننامههای انضباطی متناظر با آن برخورد خواهد شد.